

KOMMENTAR TILL SVERIGEDEMOKRATERNAS RÄKNESTUGA I LEKSAND

Sverigedemokraterna i Leksand svek sina vallöften från 2022 och bytte sida angående de 33 mil enskilda vägarna i Leksand i tät bebyggelse. Kostnaderna för framtida underhåll och för det historiskt eftersatta underhållet privatiseras nu med SDs hjälp. Att börja betalas för via privata fastighetsavgifter med redan skattade medel.

Vägarna lämnades av minoritetsstyret (M, C, S och L) och SD över i "befintligt skick" vilket innebär att kostnaderna för renoveringsbehoven blir mycket ojämnt fördelad på ett 50-tal små väghållare.

Detta sker efter att Leksands kommun har haft förvaltningsansvaret för dessa vägars väghållning i 52 år.

Tillsammans med minoritetsstyret kapar SD dessutom folkomröstningen och gör om den till att handla om "stöd" vilket i Leksand i praktiken handlar om en del driftåtgärder men inget underhållsarbete. Vi 20 procent av Leksingarna som skrev på namninsamlingen för en folkomröstning ville ha ett ja eller nej till att erbjuda by- och tätortsvägarna att bli intagna i kommunal väghållning via regelverk som omfattar hela väghållningen och inte bara "skrapa på ytan" åtgärder.

Folkomröstningen skall nu ha fyra (4!) svarsalternativ vilket kommer att ge ett svårtolkat utfall. I några av svarsalternativen har SD och styret skruvat in skrämselfpropaganda om neddragningar i välfärden!

SD argumenterar mot något som ingen föreslagit när de skriver att kommunalt huvudmannaskap inte kan genomföras med ett "klubbslag". Visst bör det på sikt vara kommunalt huvudmannaskap i tätbebyggda områden, men nej det är ju inte alls det vi föreslog, just därför att det kommer att ta tid! Det vi föreslagit är ju att våra byar och tätorter skall erbjudas intagande i kommunal väghållning för de vägar där alla får åka, via ett nytt regelverk!

SD påstår att det kan bli en skattehöjning på 2 kronor på grund av vägfrågan! Men snälla SD, det innebär ju att skatteintäkterna skulle ökas med 80 miljoner kronor per år på grund av vägarna! Absurt! Om man skall vara lika oseriös som SD så kan man ju påstå att jasså det här är kostnaderna ni har privatiserat och lastat över på 88% av leksandsborna att betala med redan skattade medel! Eller lovar SD nu efter privatiseringen, en skattesänkning på 2 kronor?

Lina Ruuth, gruppleadare för SD, framför att hon minsann också betalar vägavgift med 2,044 kronor. Undrar om hon förstått att om hon har samma skattesats som många andra så behöver hon en inkomst på 3,101 kronor före skatt för att kunna betala in sin vägavgift. Så hur ser verkligheten ut?

Enligt dom uppgifter jag har fått från förvaltningen så uppger dom att de har lagt cirka 10 miljoner kronor per år på våra 33 mil enskilda boendevägar. De får tillbaka 3,5 miljoner kronor per år via statsbidragen för bidragsberättigade vägar från Trafikverket. Alltså lägger Leksand cirka 6,5 miljoner kronor per år på våra 133 km enskilda boendevägar.

Om vi Leksingar nu efter valet väljer att åter lägga väghållningen finansierad via vår gemensamma kommunkassa så kan det ske genom att jämföra med olika intäkter till kommunen. För vi vill kanske också successivt börja göra något åt de vägar som har eftersatt underhåll? Vi kollar gentemot intäkterna från skatten, den kommunala fastighetsavgiften och aktieutdelningarna Leksand får från sin förmögenhet i energibolagsaktier. Vi kan kolla vad som händer om vi vill dubblera kostnaderna för våra enskilda vägar. Vi tar även Mora som exempel eftersom de har kommunalt bekostad drift- och underhåll för en stor del av sina enskilda vägar.

Om vi dubblar dessa 10 mnkr och istället lägger 20 mnkr på våra enskilda vägar så motsvarar det en skatteökning med 25 öre. Skall man istället betala med privata vägavgifter behöver de som har de sämsta vägarna tillsammans öka sina inkomster med drygt 15 miljoner kronor före skatt för att kunna betala dessa 10 miljoner till vägföreningarna.

Mora har 52 öre högre skatt än Leksand idag. En höjning till Moras nivå skulle ge en intäkt på 20,8 miljoner kronor årligen. Då går vi från 6,5 mnkr till 27,3 mnkr att kunna använda på vägarna, en fyrdubbling.

67 miljoner kronor är prognosen för intäkter från den kommunala fastighetsavgift som alla fastighetsägare (även fritidsboende och ägare av hyreshus) i Leksand betalar. För att motsvara 25 öres skatthöjning behöver man istället ta knappt 15 % av dessa intäkter till fastighetsnära vägar. För att motsvara 52 öres skatthöjning behöver man ta drygt 30 %. 16 miljoner kronor är prognosen just nu för intäkter i form av aktieutdelningar från Leksands förmögenhet i aktier i privatiserade energibolag. Dessa medel får användas i verksamheten, exempelvis för vägunderhåll. 16 miljoner kronor motsvarar att slippa en skatthöjning med 40 öre.

Men varifrån kommer SDs idé om skatteökning med 2 kronor? Ja det har iallafall ingenting med vägarna att göra. Men tyvärr det är ett verkligt hot mot Leksands ekonomi om vi inte blir av med en SD ledd till TIDÖ regering.

Cirka 20 procent av Leksands intäkter utgörs nämligen av de generella statsbidrag som skall garantera en likvärdig Valfärd (skola, vård, omsorg, socialtjänst) mellan alla kommuner och regioner i landet. Men varken de generella eller riktade statsbidragen följer med pris- och löneutvecklingen eller förändringar i befolkningens storlek och sammansättning. De räknas helt enkelt inte upp i takt med verkligheten. Nya statliga reformer som kommunerna skall utföra finansieras inte heller fullt ut. Detta skapar det som brukar kallas för "automatiska neddragningar" av välfärden. Det är huvudsakligen så här skattesänkningar och borttagande av förmögenhetsskatter har finansierats.

Ständiga förändringar av skattesystemet innebär dessutom att kommuner och regioner mister den naturliga tillväxt som annars hade skett i skatteunderlaget, samtidigt som kompensationen endast ges det år förändringen införs och därefter är nominellt oförändrad. Men alla våra nordiska grannländer värdesäkrar till skillnad mot Sverige statsbidragen, oavsett regering. V, S och MP har lovat börja värdesäkra statsbidragen. Samt att återställa och satsa på välfärden i lite olika takt.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har beräknat att på de senaste 20 åren, så har den svenska kommunsektorn förlorat 134 miljarder kronor realt (i verklig köpkraft). Och det fortsätter om en SD ledd TIDÖ sitter kvar. SKR har också beräknat att den nya efterlängtade reformeringen av lärarnas arbetstider kommer att kosta ca 7,5 miljarder kronor men regeringen planerar att bara ge 2,5 miljarder kronor till kommunerna för genomförandet. En till SD/TIDÖ regering och inte vägunderhållet är det verkliga hotet mot Valfärden i Leksand. Det skulle innebära att välja mellan att göra kraftiga och antagligen olagliga neddragningar i den lagstadgade välfärden eller att höja kommunalskatten kraftigt. Tydligt med 2 kronor enligt SDs räknestuga.